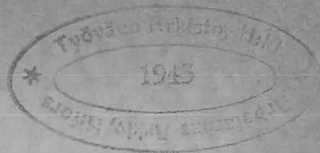

334.(471) Köyliön Ok. "1942"
15

Köyliön Osuuskauppa r.l.

35. toimintavuosi

1942

49864.

KÖYLIÖN OSUUSKAUPPA R.L.

1942.

35. TOIMINTAVUOSI.

Taloudellinen kehitys.

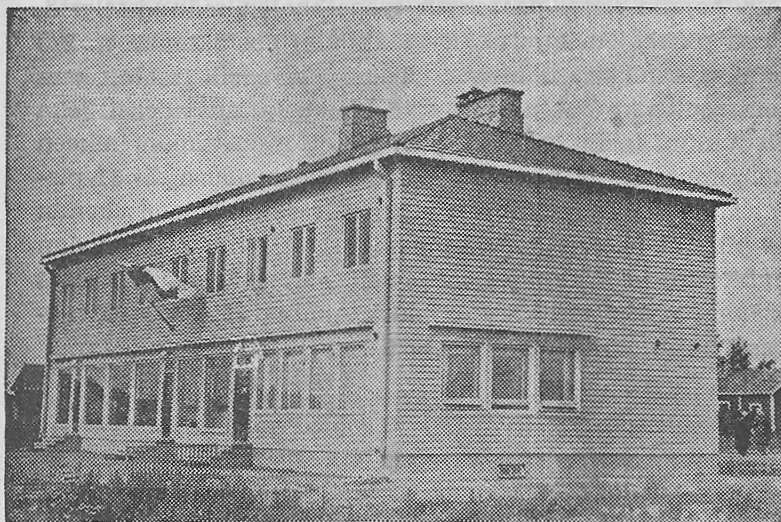
Sen jälkeen kuin Japani vuoden 1941 lopulla oli julistanut sodan Yhdysvalloille ja Englannille, seurasi joukko uusia sodanjulistuksia, joten suurvaltasota vuoden 1942 alkaessa oli laajentunut toiseksi maailmansodaksi. Saksan nopean etenemisen merkeissä v. 1941 alkanut itärintamamasota muuttui talvella 1942 huomattavaksi perääntymiseksi. Verraten myöhään alkanut uusi keväthyökkäys johti etu-Kaukasian ja Sevastopolin valtauksen sekä Stalingradin taisteluihin, mutta tämäkin hyökkäys vaihtui talvisodan aikana jälleen perääntymiseksi. Sota Itä-Aasiassa johti Japanin valtaviin menestyksiin sen vallatessa Malakan niemimaan, Singaporen ja Burman sekä Filippiinit ja Austraalian pohjoispuolella olevan rikkaan saariston, lähinnä mannerta olevia saaria lukuunottamatta. Mutta tämäkin taistelu joutui tasapainotilaan syyskesällä. Pohjois-Afrikassa ns. Rommelin armeija aluksi perääntyi, mutta ryhtyi keväällä hyökkäykseen, joka vei sen El Alameiniin, Aleksandrian porteille. Täällä tämäkin hyökkäys pysähtyi ja muuttui lokakuussa Rommelin suureksi perääntymiseksi. Tilanne muodostui vieläkin vaikeammaksi sen jälkeen kuin liittolaiset 8. 11. olivat nousseet maihin Ranskan Marokossa. Yleensä akselivaltain menestykset näytti-

vät syksyllä 1942 saavuttaneen huippukohtansa, mutta tämän jälkeen ne ovat joutuneet puolustuskannalle.

Suomen sota Neuvostoliittoa vastaan johti jo keväällä maallemme edullisiin strategisiin asemiin, jotka sen jälkeen ovat pysyneet muuttumatta. Koko Suomen alue, Kalastajasaarentoa ja eräitä Suomenlahden saaria lukuunottamatta on jälleen vapautettu.

Vuoden 1942 sato muodostui huomattavasti paremmaksi kuin kahtena edellisellä vuonna, josta johtuen kevään vaikea elintarviketilanne syksyllä parani. Suoritettujen laskelmien mukaan vuoden viljasato oli 70 %, perunasato 73 % ja heinäsato 66 % normaalista. Viljasadon määrää vähensi kylvöalan pieneneminen. Kokonaisvaihto siviilitavarain osalta oli 14,9 miljaardia (ed. v. 13,0 miljaardia), josta tuonti 9,5 (ed. v. 8,8) ja vienti 5,3 (ed. v. 4,2) miljaardia markkaa. Tällöin on kuitenkin otettava huomioon tapahtunut hintojen nousu. Kauppataseen tuontivoittaisuus väheni jonkin verran edelliseen vuoteen verrattuna, nim. 4,6—4,2 miljaardiin markkaan. Yleinen tavarain puute ja säännöstely ovat vaikuttaneet kotimaankauppaan supistavasti. Vuoden tukkumyynnin on laskettu markkamääräisesti kohonneen 5,1 %, mikä hinnannousun huomioonottaen tavaramääräisesti kuitenkin merkitsee n. 20,0 % laskua. Hintojen nousua ja inflaatiota on pyritty ehkäisemään yhä tehostetummin toimenpitein. Kesäkuussa annetun päätöksen mukaisesti kansanhuoltoministeriöllä on valta säännöstellä kaikkien tarvikkeiden hintoja, eikä siis vain yleisten tarvikkeiden. Tehokkaamman hintasulun aikaansaamiseksi valtioneuvosto lokakuussa antoi uudet ohjeet, joiden mukaan mm. maataloustuotteiden hinnat pidetään muuttumattomina koko alkaneen satokauden ajan. Kesäkuussa julkaistun finanssiohjelman pohjalla on veretusta monella tavoin kiristetty. Työpalkkojen säännöstelyä varten asetettiin sosialiministeriön alaisena toimiva palkkaneuvosto ja lokakuussa valtioneuvosto valta-

lain nojalla antoi päätöksen työpalkkojen säännöstelystä, jossa palkkojen korotukset määrättiin vastaamaan n. 2/3 elinkustannusten noususta. Tuloksena edellä mainituista toimenpiteistä onkin ollut, että elinkustannusindeksi, joka elokuuhun mennessä kohosi 27 pistettä, on tämän jälkeen kohonnut vain 4 pistettä. Vuoden koko nousu oli 31 pistettä, eli 20,6 % vastaavan luvun ollessa edellisenä vuonna 19 pistettä eli 14,5 %. Valtion velka, joka ennen suursodan puhkeamista oli noin 4 miljaardia, on vuoden päättyessä kohonnut 36,6 miljaardiin markkaan ja setelistö vastavasti 2 miljaardista markasta 9,6 miljaardiin markkaan.

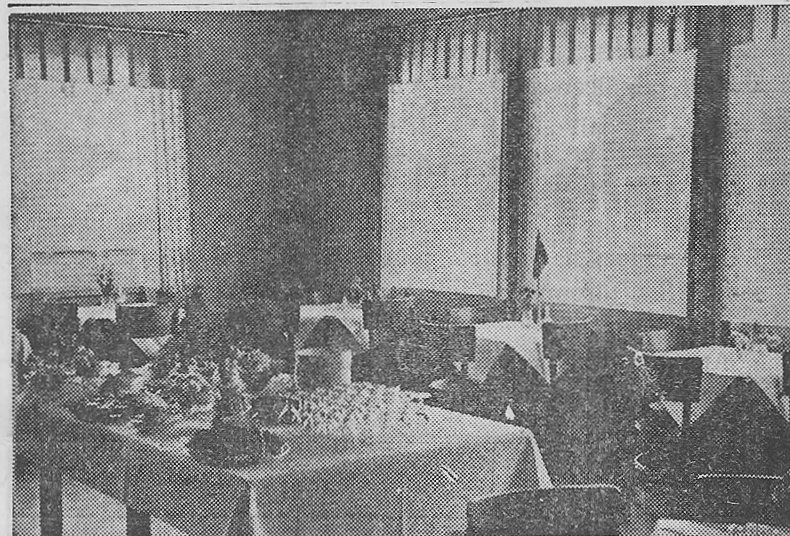

Köyliön Osuuskaupan r.l. Peipohjan uusi toimitalo.

Köyliön Osuuskauppa r.l.

Vuosi 1942 oli liikkeemme 35. toimintavuosi. Merkkipäivä oli tarkemmin sanottuna kuluva vuoden tammikuun 2 p:nä. Tapauksen kunniaksi olisi ollut tietenkin syytä hieman juhlia, mutta vallitsevan sotatilan johdosta johtokunta piti asiallisempaa siirtää juhlien järjestämisen tuonneemmaksi, eli siihen ajankohtaan, kun maassamme on jälleen rauha ja liikkeemme jäsenkuntaan kuuluvat ovat palanneet taistelurintamalta kotiseudulle. Ehkä silloin on myös mieliala juhlimiseen paremmin otollinen.

Koko viime vuoden ajan yhä laajenevassa mitassa riehunut maailman sota ja 26/6 —41 alkanut oma puolustus-taistelumme on tietenkin asettanut liikkeemme samoin kuin toistenkin liikkeiden toiminnan kehitykselle monenlaisia esteitä. Lukemattomista vaikeuksista huolimatta on liikkeemme toiminta kuitenkin ollut viime vuonna joka suh-

Peipohjan ravintola »juhla-asussa» 2/8 —48.

teessa suotuisaa. Liikevaihto tosin hieman laski edellisen vuoden ennätysmyyntiin verrattuna, mutta ottamalla huomioon, että liikkeemme toimii puhtaasti maaseutualueella ja sen vuoksi on korviketavaroilla rajoitetummat menekkimahdollisuudet kuin esim. suurissa asutuskeskuksissa toimivilla liikkeillä sekä erikoisesti sen, että kananmunien kauppa, joka ennen sotaa oli liikkeemme lähes »pääelinkeino», on viime vuonna supistunut aivan mitättömään määrään, voidaan tapahtunutta 346 tuhannen markan myynninlaskua pitää verraten vähäisenä.

Se vankka taloudellinen pohja, joka on hankittu 35 vuoden määrätietoisella ja harkitulla toiminnalla ja se uskollinen ja valveutunut jäsenkunta, joka on ryhmitynyt liikkeemme ympärille sekä edelleen vastuuntuntoiset hallintoelinten jäsenet ja liikkeen toimihenkilöt ovat kaikki takeena siitä, että edessä olevat mahdollisesti vieläkin vaikeammat ajat liikkeemme kykenee todennäköisesti

sivuuttamaan kaikkia tyydyttävällä tavalla. Tietoisina tästä kaikesta voimme siis turvallisin mielin aloittaa uuden taipaleen kohti 40 vuoden merkkipaalua.

1. JÄSENISTÖ.

Uusia jäseniä liittyi osuuskuntaamme kertomusvuonna 62. Kuoleman kautta joutui eroamaan 29 ja muista syistä 3. Jäsenmäärä oli vuoden lopussa 891, lisääntyen siis 30 jäsenellä.

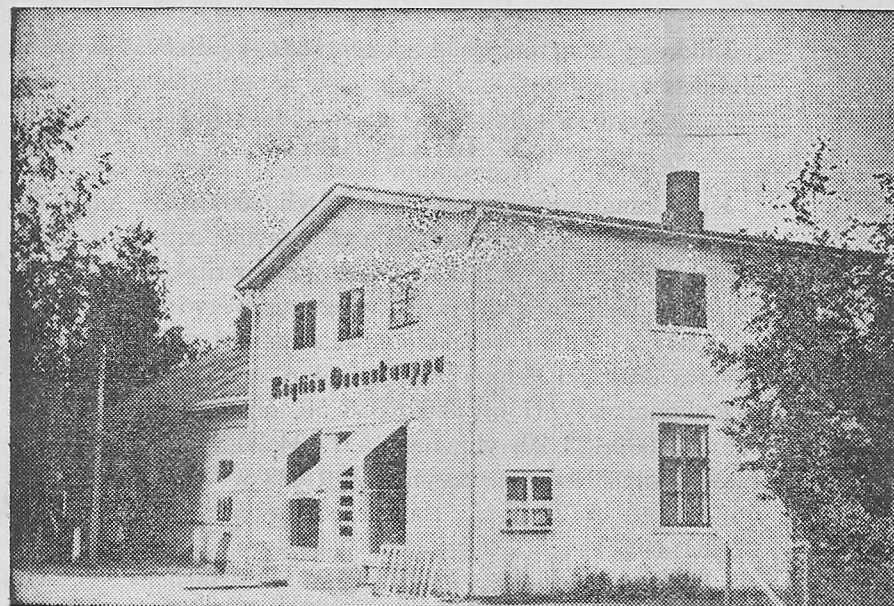
Ammattinsa ja yhteiskunnallisen asemansa perusteella jakautui jäsenistö eri ryhmiin seuraavasti:

	Miehiä	Naisia	Yht.
1. Tilallisia ja itsen. tilojen vuokraajia	110	101	211
2. Pientilallisia ja torppareita	144	105	249
3. Maanviljelystyöväkeä	224	55	279
4. Virkamiehiä ja suurliikk. harjoittajia	4	1	5
5. Pikkuliikk. harjoitt. ja konttoriapul.	23	12	35
6. Teollisuus- ja kaupunkityöväkeä ..	37	8	45
7. Muuta työväkeä	7	19	26
8. Vapaiden ammattien harjoittajia ..	29	10	39
9. Muita	—	—	—
10. Ryhmjäseniä			2
Yhteensä	578	311	891

2. TOIMIPAIKAT.

Heinäkuussa valmistuneessa uudessa toimitalossa, Peipohjassa, avattiin Kahvila-Ruokala Jukola 25/7. Marraskuussa lopetettiin Kuoppamäen jakamo. Vuoden päätyessä oli liikkeellämme 8 myymälää, kahvila-ruokala ja kaksi jakelupaikkaa.

Myymälät ja jakamot ovat aloittaneet toimintansa seuraavasti:

Köyliön Osuuskassa p.l. päämyymälärakennus.

Myymälä n:o 1	Yttilä		vuonna 1908
»	»	3 Tuiskula	 » 1908
»	»	2 Nummi	 » 1913
»	»	4 Vuorenmaa	 » 1916
»	»	5 Peipohja	 » 1934
»	»	6 Kankaanpää	 » 1935
»	»	7 Lähteenkylä	 » 1935
»	»	8 Voitoinen	 » 1938

Kahvila-Ruokala Jukola, Peipohjassa » 1942

J a k a m o t:

Pajulan jakamo		» 1937
Tuohiniemen jakamo		» 1939

Pajulan jakamo on kirjanpidollisesti Nummen myymälän ja Tuohiniemen jakamo päämyymälän alainen.

Liikkeen konttori ja keskusvarasto sijaitsevat Köyliön Yttilässä.

3. LIIKEVAIHTO.

Kun kananmunakauppa väheni yli 800.000: — markalla oli sitkeästi ponnisteltava, jotta voitiin myynnin lasku estää vastaavalla määrällä. Tässä onnistuttiinkin siinä määrin, että lopullinen myynnin vähennys oli vain 346.371: 70 eli 3,85 %. Tähän tulokseen pääsemisessä auttoi huomattavalta osaltaan Peipohjan myymälän hyvä myynnin lisäys.

Kokonaismyynti oli 8.655.858: 50, mistä on myymäläin osuus 7.030.123: 20, vähennystä 1.604: 70 = 0,03 %. Maataloustuotteiden y.m. myynti oli 1.528.503: 90, vähennystä 441.998: 40 = 22,43 %. Ravintolan myynti oli 25/7—31/12 97.231: 40.

Myynti eri kuukausina oli seuraava:

	mk	+ lisäys — vähennys	%
Tammikuussa	350.561: 40	— 312.972: 60	47,17
Helmikuussa	484.164: 16	— 165.968: 54	25,53
Maaliskuussa	666.830: 93	+ 58.057: 83	9,54
Huhtikuussa	573.923: 65	— 111.270: 40	16,24
Toukokuussa	642.704: 77	— 287.191: 03	30,88
Kesäkuussa	643.814: 20	— 101.587: 40	13,63
Heinäkuussa	685.603: 55	— 66.167: 76	8,80
Elokuussa	815.617: 95	+ 29.990: 65	3,82
Syyskuussa	721.101: 45	+ 37.286: 15	5,45
Lokakuussa	1.053.579: 96	+ 144.086: 66	15,84
Marraskuussa	834.980: 20	+ 105.173: 95	14,41
Joulukuussa	1.182.976: 28	+ 324.190: 79	37,75
Yhteensä 8.655.858: 50		— 346.371: 70	3,85

Lokakuussa päästiin ensi kerran koko liikkeen toiminnan aikana yli miljoonan markan myyntisummaan ja toistettiin

se vielä joulukuussakin. Joulukuun myynti on siis liikemme tähänastinen kuukausimyyntiennätys. Kuten myyntinumeroista voidaan havaita on otettu hyvä loppukiri.

Eri toimipaikkojen myynnit ovat seuraavat:

	mk	+ lisäys — vähennys	%
N:o 1 Yttilä	1.885.577: 10	+ 122.287: 40	6,94
» 2 Nummi	955.609: 75	— 223.689: 65	10,38
» 3 Tuiskula	478.646: 50	— 23.767: 55	4,73
» 4 Vuorenmaa ..	749.934: 60	+ 18.468: 90	2,52
» 5 Peipohja	1.682.291: 05	+ 414.183: 90	32,66
» 6 Kankaanpää..	343.269: 85	— 196.357: 40	36,39
» 7 Lähteenkylä ..	480.439: 10	— 66.241: 90	12,12
» 8 Voitoinen	454.355: 25	— 46.488: 40	9,28
	7.030.123: 20	— 1.604: 70	0,03
Ravint. Jukola	97.231: 40	+ 97.231: 40	—
Maataloustuott.	1.528.503: 90	— 441.998: 40	22,43
Yhteensä 8.655.858: 50		— 346.371: 70	3,85

4. TAVARAIN HANKINTA.

Sotatilan yhä jatkuessa on siitä ollut seurauksena, että lukemattomat tavaralaadut vähitellen loppuvat markkinoilta. Vaikka tavarain hankintaa on suoritettu mahdollisimman tarmokkaasti ei sittenkään ole voitu välttää useiden tavarain niukkuutta ja suoranaista puutettakin.

Entistä suuremmalla syyllä on korostettava, että OTK on nytkin kuten aina parhain tavarain saantipaikka. OTKn välittämään tavarain hinnat ovat huomattavasti huokeammat kuin muualta saatujen vastaavain tavarain ja laatu on yleensä korviketavaroissakin parempi. Nykyoloista johtuen OTK:ltä ei kuitenkaan ole saatu riittävästi tavaroita, vaan on ollut pakko ostaa monia tavaralaatuja tavallista enempi yksityisiltäkin tukkuliikkeiltä.

Maataloustuotteita on ostettu liikkeemme toimialueella asuvilta maanviljelijöiltä ennätysmäärä.

Ostot jakaantuvat eri myyjäryhmien kesken seuraavasti:

	Mk	% ostoista	% liikev.
OTKlta	4.573.631: 72	= 54,63	52,84
KKlta	58.776: 15	= 0,70	0,68
Osuuskaupoilta	125.323: 02	= 1,50	1,45
Yksityisiltä	769.568: 70	= 9,19	8,89
Käteisostot	2.844.207: 65	= 33,98	32,86
Yhteensä	8.371.507: 24	= 100,00	96,72

Tavaravarastojen arvo oli vuoden päättyessä 2.046.266: 16 eli 882.067: 51 suurempi kuin vuoden 1941 lopussa.

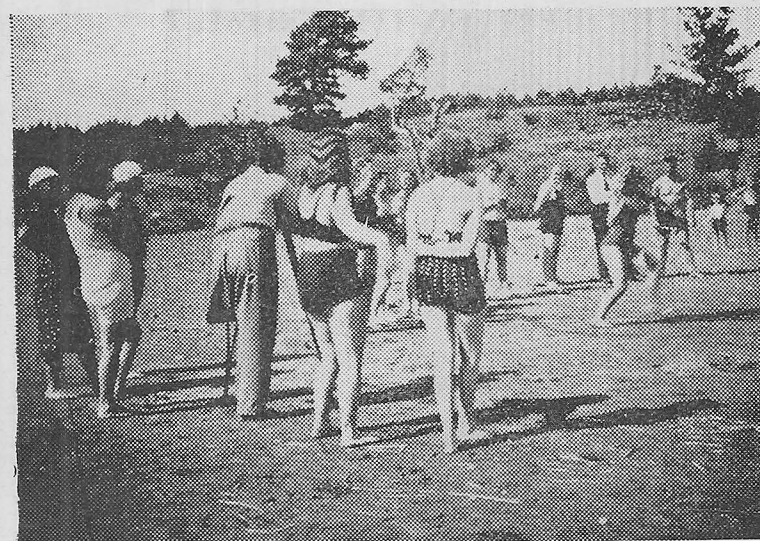
Vuoden ostot jakautuvat tavararyhmittäin seuraavasti:

	m k	1942 % ostoista	1941 %
1. Ravinto- ja nautintoain.	4.945.739: 90	59,08	67,97
2. Taloustavaroita	386.855: 48	4,62	3,69
3. Lyhyttavaroita	328.572: 19	3,92	1,64
4. Rautateoks., rak.tarp.ym.	1.930.854: 24	23,06	14,78
5. Tekstiili- ym. teoll.tuott.	626.814: 84	7,49	8,74
6. Jalkineet, nahat ja valjaat	152.670: 59	1,83	3,18
Ostot yhteensä	8.371.507: 24	100,00	100,00

5. KANANMUNIEN KAUPPA.

Voidaan sanoa, että kananmunien kaupasta on enää vain »muisto jäljellä», niin vähäiseen se on supistunut jo viime vuonna kuten allaolevasta taulukosta käy selville.

V. 1928..	97.983: — mk	V. 1936..	1.134.110: — mk
» 1929..	116.102: — »	» 1937..	1.456.553: — »
» 1930..	159.543: — »	» 1938..	1.580.261: — »
» 1931..	281.106: — »	» 1939..	1.485.242: — »
» 1932..	634.735: — »	» 1940..	1.438.188: — »
» 1933..	1.022.353: — »	» 1941..	1.081.975: — »
» 1934..	1.164.403: — »	» 1942..	269.315: — »
» 1935..	1.146.478: — »		

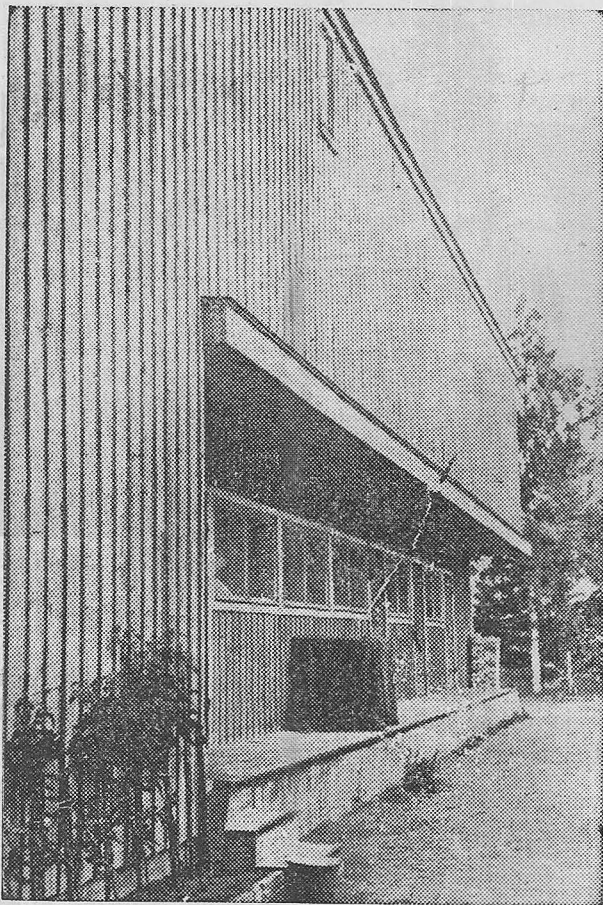

Henkilök. urheiluharrastuksia v. 1940. Naisten kuulantyyöntö käynnissä.

6. SÄÄSTÖKASSALIIKE.

Säästökassan talletuskanta oli vuoden päättyessä 1.850.838: 40 ja on se tähän asti liikkeemme säästökassan suurin talletusmäärä.

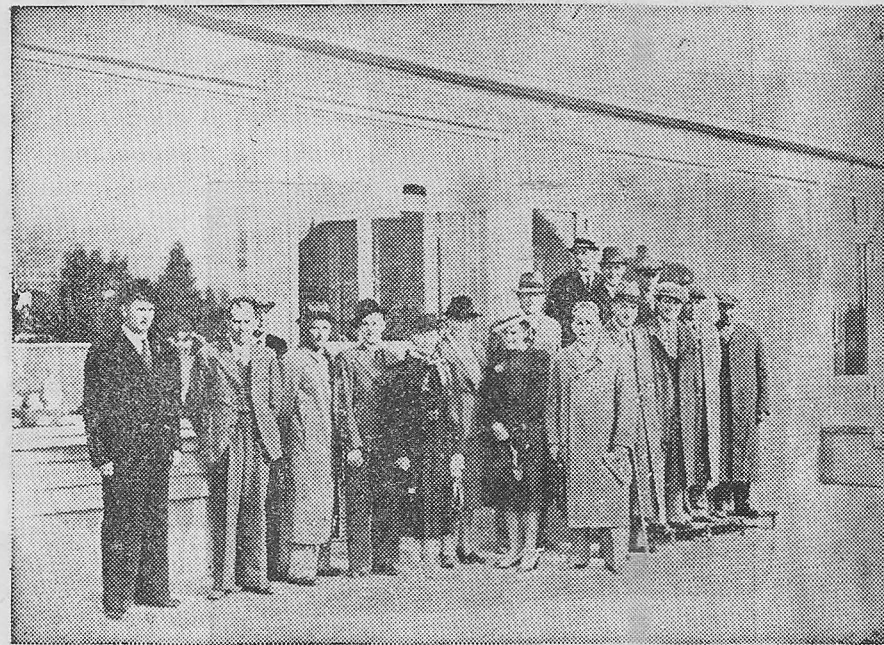
Tallettajia vuoden alussa	759
Uusia vastakirjoja annettu	26
	785
Entisiä lopetettu	41
Tallettajia vuoden lopussa	744
Tallettajain saatavat 1/1 —42	1.701.015: 63
Talletettu 211 erässä	455.895: —
Korkoja liitetty pääomiin	69.617: 70
	2.226.528: 33
Ulosotettu 201 erässä	375.689: 93
Tallettajain saatavat 31/12 —42	Mk 1.850.838: 40

Päämyymälän keskusvarastorakennus.

7. LAINATILIT.

Velkakirjalainatilleille on vuoden aikana tallettu yhteensä 61.324:— ja maksettu takaisin 27.713:42. Korkoja liitettiin pääomiin 11.926:65 ja oli tallettajain säästöt 31/12—42 328.809:46. Tämäkin summa on suurin tähänastisista.

Keskusjärjestöjen edustajia, liikkeen hallintoelimiä ja toimihenkilöitä Peipohjan uuden toimitalon edustalla 2/8—42.

8. KIINTEISTÖT.

Peipohjan myymälä- ja asuinkiinteistö, jota aloitettiin rakentaa toukokuussa 1941, valmistui kuluneen vuoden heinäkuussa. Se on joka suhteessa kaunis ja käytännöllinen rakennus ja edustaa liikettämme Peipohjassa erittäin arvokkaalla tavalla.

Muita kiinteistöjä ei ole ollut rakenteilla eikä myöskään ole suoritettu mainittavia korjauksia.

Vuoden aikana nousi kiinteistöjen arvo 513.000:— markalla ja oli kirjanpitoarvo tilinpäätöksessä 1.474.002:—, Poistojen määrä oli 87.361:95.

Peipohjan myymälä sisältä.

9. KALUSTOT.

Uutta kalustoa hankittiin Peipohjan myymälään ja ravintolaan sekä muihin toimipaikkoihin yhteensä 273.999:— markan arvosta. Kaluston kirjanpitoarvo oli tilinpäätöksessä 377.005:—. Autojen ja myymäläkalustojen arvosta poistettiin 47.156:95.

10. VAKUUTUKSET JA HUOLTO.

Hautausvakuutus.

Liikkeemme on kustantanut 500 markan suuruisen hautausvakuutuksen kaikille määrätty ehdot täyttäneille osuuskunnan jäsenille. Vakuutettuja oli 671 (1941 653) ja kuoli heistä vuoden aikana allamainitut 21 henkilöä:

August Marjamäki	ikä 64 vuotta,	jäsen n:o 13	liitt. jäs. 1907
Kaarlo Pelttu	» 55 »	» »	» » 1911
K. A. Kivimäki	» 60 »	» »	» » 1912
Olga Saha	» 71 »	» »	» » 1913
Kustaa Laaksonen	» 61 »	» »	» » 1913
Frans Heikkilä	» 64 »	» »	» » 1916
Oskari Erkki	» 78 »	» »	» » 1917
Kalle Vaatila	» 86 »	» »	» » 1918
Juho Eloranta	» 53 »	» »	» » 1922
Martti Antonen	» 43 »	» »	» » 1922
Kustaa Valla	» 46 »	» »	» » 1923
August Mikkola	» 67 »	» »	» » 1924
Ida Josefiina Varpula ..	» 65 »	» »	» » 1925
Lyydi Holmala	» 51 »	» »	» » 1929
Viljo Marjanen	» 32 »	» »	» » 1931
Uuno Nieminen	» 40 »	» »	» » 1932
Aarne Pasanen	» 38 »	» »	» » 1933
Maria Gestrin	» 46 »	» »	» » 1934
Hans Mäkinen	» 28 »	» »	» » 1934
Nikolai Mäki	» 50 »	» »	» » 1934
Viljo Palmu	» 29 »	» »	» » 1938

Edellä olevasta voidaan havaita, että maallisen vaelluksensa päättäneistä on yksi, Marjamäki, liikkeen perustamisvuoden jäsen ja yleensä enemmistö alkutaipaleella jäseneksi liittyneitä.

Kertomusvuonna kuolleiden omaisille maksettiin vakuutussummina yhteensä 10.500:— (1941 6.000:—).

Hautausvakuutuksen voimassaoloaikana, vuodesta 1924 lähtien, on vakuutussumma suoritettu 242 tapauksessa, yhteensä 121.000:—.

1940. Kahvi maistuu urheilun lomassa.

Tapaturmavakuutus.

Liikkeemme kaikki toimihenkilöt, myös tilapäisesti työssä olevat, ovat lain mukaisesti vakuutetut tapaturman varalta. Korvattavia tapaturmia ei vuoden aikana sattunut.

Ryhmähenkivakuutus.

Kaikki vähintään vuoden osuuskunnan palveluksessa olleet toimihenkilöt ovat liikkeen kustantamana ryhmähenkivakuutetut 5.000 markan vakuutussummasta. Kuolemantapauksia ei kertomusvuonna sattunut.

Palovakuutukset.

Osuuskunnan kiinteä ja irtain omaisuus on palovakuutettu täysistä arvoista Kansa-yhtiössä. Lisäksi on voimassa lain edellyttämät autovakuutukset.

Henkilökuntaa retkeilemässä Tampereella 1938.

11. VALISTUSTYÖ.

Osuuskaupallista valistustyötä ei ole voitu nyt poikkeusolojen vallitessa suorittaa niin voimaperäisesti kuin normaaliaikoina. Kirjallista valistustyötä on tehty Kuluttajain Lehden avulla. Lehti on tilattu jokaiseen jäsenperheeseen osuuskunnan varoilla.

Tavanmukaisia osuuskauppajuhlia ei järjestetty huoneistoy.m. vaikeuksien johdosta.

NM toiminta on ollut vireillä etupäässä vain liikkeen keskuspaikassa.

Hallintoelinten jäsenille on tilattu liikkeen varoilla Osuusliike- ja toimihenkilöille Työtoveri-niminen ammattilehti.

12. HALLINTOELIMET.

Hallintoneuvosto.

Hallintoneuvostoon kuuluivat:

Vihtori Viljanen, Köyliö Karhia....	toimiaika	1940—1942
Yrjö Koivisto, » Pajula	»	1940—1942
Paavo Varpiala, » Tuiskula ..	»	1940—1942
Yrjö Lehtinen, » Kepola ..	»	1941—1943
Lauri Aro, » Korvenkylä »	»	1941—1943
Arvi Lehtonen, » Tuohiniemi »	»	1941—1943
Vihtori Mäenpää, » Vuorenmaa »	»	1942—1944
Juho Eloranta, » Kepola....	»	1942—1944
Kustaa Valla, » Lähteenkylä »	»	1942—1944

Varajäsenet:

August Halme, Köyliö Yttilä.....	»	1940—1942
Väinö Tähtinen, Kokemäki Peipohja	»	1941—1943
Eino Lepistö, Köyliö Tuiskula	»	1942—1944

Vuoden varrella poistui hallintoneuvoston riveistä kuoleman kautta Kustaa Valla Lähteenkylästä ja Juho Eloranta Kepolasta.

Sen jälkeen kuin Arvi Lehtonen valittiin jäseneksi johtokuntaan ei hän ole enää voinut olla hallintoneuvoston jäsenenä.

Hallintoneuvoston puheenjohtajana on toiminut Vihtori Viljanen ja varapuheenjohtajana Yrjö Lehtinen sekä sihteerinä liikkeenhoitaja Hj. Remes. Hallintoneuvoston jäsen Paavo Varpiala on ollut edelleen asepalveluksessa.

Hallintoneuvosto kokoontui vuoden aikana 3 kertaa ja merkittiin pöytäkirjoihin tehdyksi 37 päätöstä.

Johtokunta.

Liikkeen johtokuntaan ovat kuuluneet jäseninä hallintoneuvoston valitsemina metsätyönjohtaja Aarne Salenius, maanviljelijä Akseli Anttila ja rakennusurak. Arvi Lehtonen sekä sääntöjen mukaan puheenjohtajana liikkeenhoitaja Hj. Remes. Hallintoneuvoston puheenjohtaja V. Viljanen on edellisten lisäksi osallistunut säännöllisesti johtokunnan kokouksiin.

Johtokunnan pöytäkirjat on kirjoittanut Hj. Remes.

Myyväläneuvostot.

Myyväläneuvoston jäseninä olivat:

Myyvälä n:o 1, Yttilä:

Johtokunta toimii myyväläneuvostona. Kassantarkkailun on viikottain suorittanut Aug. Halme.

Myyvälä n:o 2, Nummi:

Yrjö Lehtinen, K. Laine, J. Eloranta, Frans Mikkonen ja Yrjö Koivisto.

Myyvälä n:o 3, Tuiskula:

Eino Lepistö, Paavo Varpiala, Adam Lehtimäki ja Otto Ojala.

Myyvälä n:o 4, Vuorenmaa:

Vihtori Mäenpää, Arvo Virtanen ja Jalmari Ojala.

Myyvälä n:o 5, Peipohja:

Yrjö Kylmäkorpi, Väinö Tähtinen, Väinö Perttula ja Juho Viitanen.

Myyvälä n:o 6, Kankaanpää:

Vihtori Viljanen, V. Vigren ja V. Rekola.

Myyvälä n:o 7, Lähteenkylä:

K. Gestrin, Paavo Tare, K. Valla ja K. Lepola.

Myyvälä n:o 8, Voitoinen:

Kalle Tuomola, V. Heinonen, Eino Rantala ja Fr. Pörrö.

NM-toimikunnat.

Seuraavat henkilöt ovat kuuluneet NM-toimikuntiin.

Keskustoimikuntaan:

Manda Salonen, Helmi Ahlman, Helmi Isotalo, Sylvi Jokinen, Fanni Lehtonen ja Eeva Remes sekä liikkeenhoitaja.

Nummen NM-toimikuntaan:

Anni Tupala, Alli Ilola, Meeri Holmala, Hanna Friman, Anna Laine, Helmi Hongisto, Sanni Aaltonen ja myymälänhoitaja.

Tuiskulan NM-toimikuntaan:

Toini Männistö, Tyyne Ojala, Aune Siltanen ja Maria Forsell.

Vuorenmaan NM-toimikuntaan:

Anja Virtanen, Laura Suonsuu, Einari Suonsuu, Sofia Pietilä ja myymälänhoitaja E. Paavilainen.

Sota-ajasta johtuen NM-toiminta on ollut laimeampaa kuin tavallisesti.

13. OSUUSKUNTAKOKOUKSET.

Vuoden aikana on pidetty kaksi sääntöjen määräämää osuuskuntakokousta. Kevätkokous pidettiin Köyliön Sk-talossa huhtikuun 26 p:nä ja syyskokous Tuiskulan Työväentalossa lokakuun 25 p:nä. Kokouksissa käsiteltiin yksinomaan vain säännöissä määrättyt asiat.

14. EDUSTAJISTO.

Osuuskunnan uusien sääntöjen mukaan jäsenten edustajiston vaalit olisi ollut suoritettava viime marraskuun 29 p:nä. Määräaikaan mennessä jätettiin keskusvaalilautakunnalle vain yksi ehdokaslista, jossa oli tarpeellinen määrä ehdokkaita. Keskusvaalilautakunta julisti 10. 11. 1942 pitämässään kokouksessa mainitussa ehdokaslistassa nimetyt henkilöt valituiksi jäsenten edustajistoon.

Valituiksi tulivat näin ollen:

Toimiajaksi 29. 11. 1942–29. 11. 1946:

Viljanen, Vihtori, pienviljelijä, Köyliö Karhia.
Anttila, Lauri, pienviljelijä, Köyliö Tuohiniemi.
Matomäki, Eino, pienviljelijä, Köyliö Puolimatka.
Lepistö, Eino, pienviljelijä, Köyliö Tuiskula.
Ojala, Jalmari, palopäällikkö, Köyliö Vuorenmaa.
Kylmäkorpi, Yrjö, tietyönjohtaja, Kokemäki Peipohja.

Pihlava, Kustaa, muurari, Kokemäki Peipohja.
Pryhti, Vilho, maanviljelijä, Köyliö Kankaanpää.
Aro, Lauri, pienviljelijä, Köyliö Korvenkylä.
Mäkelä, aug., kunnanesimies, Köyliö Pajula.

Toimiajaksi 29. 11. 1942–29. 11. 1944:

Vähätalo, Aug., maanviljelijä, Köyliö Yttälä.
Aro, Oskari, pienviljelijä, Köyliö Korvenkylä.
Lehtinen, Yrjö, pienviljelijä, Köyliö Kepola.
Tupala, Eino, pienviljelijä, Köyliö Kepola.
Lehtimäki, Adam, pienviljelijä, Köyliö Tuiskula.
Pihlava, Väinö, pienviljelijä, Köyliö Vuorenmaa.
Perttula, Vilho, pienviljelijä, Kokemäki Peipohja.
Koivunen, Arvo, pienviljelijä, Kokemäki Peipohja.
Lepola, Kalle, pienviljelijä, Köyliö Lähteenkylä.
Tuominen, Väinö, työmies, Köyliö Voitoinen.

Varamiehiksi:

Halme, Aug., räätäli, Köyliö Yttälä.
Laine, Kalle, rakennustyömies, Köyliö Kepola.
Sianoja, Anton, maanviljelijä, Köyliö, Tuiskula.
Virtanen, Arvo, maalari, Köyliö Vuorenmaa.
Selin, Väinö, rakennustyömies, Kokemäki Peipohja.
Jokela, Eino, työmies, Köyliö Kankaanpää.
Marjanen, Yrjö, työmies, Köyliö Voitoinen.

Sen kautta, että siirryttiin osuuskuntakokouksesta edustajistojärjestelmään, tapahtui huomattava edistysaskel. Näin saatiin liikkeemme hallinto paremmin kansanvaltaiseksi kuin ennen, jolloin osuuskuntakokous päätti osuuskunnan asioista, sillä osuuskuntakokoukseen osallistui tavallisesti vain vähäinen määrä osuuskunnan jäseniä kokouspaikan alueelta eikä liikkeen koko toimialueelta.

15. ALUEKOKOUKSET.

Aluekokouksia pidettiin vain keväällä. Johtokunta ja hallintoneuvosto harkitsivat sopivaksi luopua syysaluekokouksien pitämisestä sota-ajan vuoksi.

16. TARKKAILU.

Hallintoneuvoston valitsemina tulojen ja menojen sekä rahavarojen hoidon tarkkailijoina toimivat Vihtori Viljanen, Yrjö Lehtinen ja Arvi Lehtonen.

Vuoden 1942 tilien tarkastuksen suorittivat KKn edustajana tarkastajat T. J. Puumalainen ja Jorma Piirainen sekä paikalliset tilintarkastajat kunnanesimies Aug. Mäkelä ja maanviljelijä Aarne Marttila.

17. EDUSTUS KOKOUKSISSA.

Osuuskuntakokouksen valitsemina edustivat liikettämme Kulutusosuuskuntien Keskusliiton (KKn) edustajakokouksessa V. Viljanen ja Osuustukkukaupan (OTKn) osuuskuntakokouksessa sekä Kansa-yhtiön yhtiökokouksissa Arvi Lehtonen. Hämeen-Satakunnan Osuuskauppaliiton kokouksessa olivat edustajina V. Viljanen, A. Lehtonen ja Yrjö Kylmäkorpi.

18. HENKILÖKUNTA.

Vuoden 1942 päättyessä oli liikkeemme palveluksessa 25 henkilöä, jakautuen eri toimialojen kesken seuraavasti:

	Naisia:	Miehiä:	Yhteensä:
Konttorissa	2	1	3
Myymälöissä	11	4	15
Varastossa	—	2	2
Kuljetustöissä	—	2	2
Ravintolassa	3	—	3
Yhteensä	16	9	25

Myymälänhoitajakunta on jatkuvasti muuttunut naispuolisiksi ja merkit viittaavat, että yhä edelleen näin tulee tapahtumaan. Taistelurintamalla ovat edelleen seuraavat toimihenkilöt: Heikki Ilola, Oiva Halme, Erkki Aaltonen, Paavo Siltanen ja Erkki Juhola.

19. TILINPÄÄTÖS JA TALOUDELLISET TULOKSET.

Kuluneen vuoden taloudelliset tulokset muodostuivat täysin tyydyttäväksi siitä huolimatta, vaikka sota-aika on aiheuttanut liikkeellemme monia ylimääräisiä menoja, joiden johdosta liikekustannukset nousivat edelliseen vuoteen verrattuna sekä markkamääräisesti että prosentuaalisesti. Tuloja on kuitenkin voitu saada vastaavasti sen kautta, että on myyty enempi kuin ennen sellaisia tavara-laatuja, joista on määrätty runsaampi myyntivoitto.

Liikkeemme taloudellinen asema sekä saavutetut tulokset selviävät järempänä olevasta omaisuus- ja tulostaseesta.

20. YLIJÄÄNNÖKSEN KÄYTTÖEHDOTUS.

Vuoden 1942 tulot	87.027
Vuoden 1942 menot	17.406
Ylijäännös	69.621
Ylijäännön käyttäminen	104.432
Ylijäännön käyttöön	174.053

20. Tilinpäätös vuodelta 1942.

Omaisuuustase 31/12 1942

Varat:

Rahaa kassassa	17.086: 26
» pankissa	26.787: 30
Tavaravarastot	2.046.266: 16
Tilisaatavat	73.159: 95
Kiinteistöt	1.474.002: —
Irtaimistot	377.005: —
Sijoitukset	290.561: 45
	<u>Mk. 4.304.868: 12</u>

Velat:

Tilivelat	675.415: 31
Lainat	328.809: 46
Säästökassatalletukset	1.850.838: 40
Osuuspääoma	71.713: 87
Vararahasto	990.988: 74
Muut rahastot	209.423: 73
Edell. vuos. käyttäm. ylijäämä	3 625: 53
Ylijäämä vuodelta 1942	174.053: 08
	<u>Mk. 4.304.868: 12</u>

Tulostase 1/1—31/12 1942

Tulot:

Bruttoylijäämä myynnistä	937.691: 33
Kassa-alennukset	24.663: 88
Vuosialennukset	7.294: 44
OTK:n ylij. palautus	29.771: —
Kiinteistötuloja	7.134: —
	<u>Mk. 1.006.554: 65</u>

Menot:

Palkat	355.694: 95
Muut liike- ja yleiskulut	249.502: 71
Verot	44.270: —
Korkomenot, saldo	40.805: 16
Kiinteistökulut	7.709: 85
Poisto autoista ja myymäläkalustoista	47.156: 95
Poisto kiinteistöistä	87.361: 95
Ylijäämä vuodelta 1942	174.053: 08
	<u>Mk. 1.006.554: 65</u>

21. YLIJÄÄMÄN KÄYTTÖEHDOTUS.

Ylijäämästä, joka on 174.053: 08, menee sääntöjen mukaan:

Vararahastoon 50 %	87.027: —
Käyttörahaan 10 %	17.406: —
	<u>Yhteensä rahastoihin 104.433: —</u>

Jäännöksen 69.620: 08 ja tulostilillä olevan 3.625: 53, yhteensä 73.245: 61 ehdottaa johtokunta käytettäväksi seuraavasti:

Ylijäämän palautukseen 1 %:n mukaan	60.000:—
Osuuspääoman korkoihin 5 %:n »	3.600:—
Hallintoneuvoston käyttörahaan	1.500:—
Johtokunnan käyttörahaan	1.500:—
Lahjoitus Kansanavulle	5.000:—
Lahjoitus diakonissatyön tukemiseen	500:—
Tulostilille jätetään	1.145:61
	<u>Mk 73.245:61</u>

Osuuskunnan sääntöjen 8 §:n 3 kohdan mukaisesti pidetään ylijäämän jaossa vähintään 30 markkaa osuuskunnan suorituksiksi ellei osuuskassa ole jo maksettu täyteen määräänsä eli 300 markkaan.

Jos edellämainittu ehdotus tulee hyväksytyksi ovat osuuskuntamme rahastot seuraavan suuruiset:

Vararahasto	1.078.015:74
Käyttöraha	162.591:55
Muut rahastot	70.838:18
Osuuspääoma	71.713:87
	<u>1.383.159:34</u>
Ylijäämän palautusraha	60.000:—
	<u>Mk 1.443.159:34</u>

Köyliössä helmikuun 12 p:nä 1943.

JOHTOKUNTA:

Hj. Remes.	A. Salonius.
A. Anttila.	A. Lehtonen.

Köyliön Osuuskaupan r.l. jäsenille, hallintoelimille ja toimihenkilöille.

Liikkeemme toiminnan 35-vuotismerkkipäivä on sivuutettu. Osuuskuntamme kunnia-arvoisten perustajajäsenten ja alkutaipaleen miesten sekä koko nykyisen jäsenkunnan on varmaan mieluista vilkasta taaksepäin ja hetkeksi pysähtyä tarkastelemaan yhteistoiminnan avulla saavutettuja tuloksia. Lienemme oikeassa, jos sanomme, että tulosten tarkastelu tuottaa oikeutettua tyydytystä ja tekee mielen hyväksi, sillä ilman muuta voidaan tehdä se toteamus, että ne toiveet ja päämäärät, jotka 35 vuotta sitten liikettä perustettaessa asetettiin ovat runsain mitoin täyttyneet.

Ei ole vaikea määritellä, kenen ansioksi on luettava, että liikkeemme osalla on alusta alkaen ollut yksinomaan vain menestyksen vuosia. Ennen muuta se on valveutuneen ja omalle liikkeelleen uskollisen jäsenkunnan ansiota. Mutta myöskin tämän ohella on hallintoelinten vastuuntuntoinen, määrätietoinen ja harkittu toiminta omalta osaltaan edesauttanut hyvien tuloksien saavuttamisessa.

Edellisten lisäksi on Köyliön Osuuskaupalla ollut onni saada pitää vuosien varrella palveluksessaan tunnollista ja tehtävistään täysin selvillä olevaa toimihenkilökuntaa. Se on myöskin seikka, joka liikkeemme toimintaa ja tuloksia arvosteltaessa on otettava huomioon.

Merkkivuoden johdosta johtokunta tahtoo näin esiintuoda parhaimmat kiitoksensa osuuskunnan jäsenille, hallintoelimille ja toimihenkilöille kaikesta siitä, mitä kukin on vuosien varrella tehnyt Köyliön Osuuskaupan hyväksi.

Köyliössä maaliskuun 26 p:nä 1943.

KÖYLIÖN OSUUSKAUPPA R.L. JOHTOKUNTA:

Hj. Remes.	A. Salonius.
A. Anttila.	A. Lehtonen.

22. Tilintarkastuslausunto.

KÖYLIÖN OSUUSKAUPAN r.l. varsinaisen osuuskuntakokouksen valitsemina olemme suorittaneet osuuskunnan vuoden 1942 tilien tarkastuksen. Sen perusteella esitämme seuraavaa:

1. Tilinavaus on oikea. Tilimerkinnät ovat pätevien tositteiden mukaiset.
2. Tilinpäätös on laadittu oikein ja tilinpäätösperusteet ovat täysin vakavaraiset.
3. Käteiskassa on hallintoelinten vuoden varrella toimittamissa tarkastuksissa ollut tilikirjojen mukainen. Tilintarkastuksen aikana laskemamme käteiskassa vastasi rahatilin saldoa.
4. Omaisuuserät vastasivat tilinpäätökseen merkittyä määrää ja ne olivat riittävästi palovakuutetut. Käyttöomaisuudesta oli tehty kohtuulliset poistot. Kiinteistön omistus- y.m. asiapaperit olivat kunnossa.
5. Velkaerät, säästökassan saldo ja osuuskunnan rahastot niihin luettuna, olivat oikein merkityt tilinpäätökseen.
6. Kirjanpito on tarkoituksenmukaisesti järjestetty sekä oikein ja huolellisesti hoidettu.
7. Osuuskunnan liike- y.m. toiminta on tilikauden aikana ollut poikkeukselliset olosuhteet huomioonottaen varsin tyydyttävää. Sen hallinnossa ja hoidossa on noudatettu osuuskunnan ja säästökassan

sääntöjen määräyksiä ja kaikinpuolin hyväksyttäviä menettelytapoja. Muutenkin on osuuskunnan asioita hoidettu huolellisesti ja joka suhteessa onnistuneesti.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme,
että tilinpäätös vahvistettaisiin ja
että tili- ja vastuuvuvelloisille myönnettäisiin
vastuuvapaus vuodelta 1942.
Johtokunnan ylijäämankäyttöehdotus on sääntöjen mukainen; puollamme sen hyväksymistä.

Köyliössä, helmikuun 17 päivänä 1943.

T. J. Puumalainen.

KK:n määräämä tilintarkastaja.

Jorma Piirainen.

KK:n määräämä tilintarkastaja.

Aug. Mäkelä.

Osuuskuntakokouksen valitsema
tilintarkastaja.

Aarne Marttila.

Osuuskuntakokouksen valitsema
tilintarkastaja.

23. Hallintoneuvoston lausunto.

Tarkastettuaan johtokunnan vuosi- ja tilikertomuksen sekä saatuaan kuulla tilintarkastajain lausunnon, jättää hallintoneuvosto ne osuuskunnan sääntöjen 21 §:n 10. ja 11. kohdan mukaisesti edustajiston varsinaisen kevätkokouksen käsiteltäväksi ja ehdottaa, että tilinpäätös vahvistettaisiin ja johtokunnan ehdotus vuosiylijäämän käytöstä hyväksyttäisiin.

Köyliössä, maaliskuun 28 p:nä 1943.

HALLINTONEUVOSTON

puolesta:

Vihtori Viljanen.

Hj. Remes.

Tärkeimpiä tilastotietoja eri vuosilta.

Osuuskuntamme perustamiskirjan allekirjoittajat 13/1 —07:

Kaarlo Isotalo, vuokraaja, Yttilä....	5	osuutta, 25:— mk
Paavo Ääri, tilallinen, Karhia	5	» 25:— »
Viktor Isotalo, vuokraaja, Pehula....	2	» 10:— »
August Vuorinen, torppari, Yttilä ..	2	» 10:— »
Frans Laine, torppari, Kepola	2	» 10:— »
Kalle Vanhapäkki, vuokr., Vellinkylä	2	» 10:— »
Kalle Lehtonen, suutari, Vellinkylä ..	2	» 10:— »
Kaarlo Salonen, käsityöopett., Yttilä	2	» 10:— »
Viktor Tuomela, torpp. poika, Yttilä	1	» 5:— »
Emil Vilppula, vuokr. vävy, Karhia..	1	» 5:— »

Mk 120:—

Ensimmäinen hallitus 1908.

August Vuorinen, torppari, Yttilä	
Paavo Ääri, tilallinen, Karhia	
Viktor Tuomela, torpparin poika, Yttilä	
Emil Vilppula, vuokraajan vävy, Karhia	
Kaarlo Salonen, käsityöopettaja, Yttilä.	

Varajäsenet:

Kalle Vanhapäkki, vuokraaja, Vellinkylä	
Kalle Lehtonen, suutari, Vellinkylä.	

Liikkeenhoitajat eri aikoina:

Mikko Vainio.....	vv. 1908—1916	n. 8 vuotta
Paavo Toivonen	vv. 1917—1918	» 2 »
T. Reijonen	vv. 1918—1919	» 1½ »
Aug. Lindgren	vv. 1919—1921	» 2 »
Arvo Toivonen	vv. 1921—1926	» 4½ »
Eino Hannuniemi.....	vv. 1926—1937	» 11½ »
Hjalmar Remes.....	vv. 1937—	

Tilastonumeroita eri toimialoilta:

Vuonna	Jäsen- määrä	Myynti	Säästökassa	Ylijäämä
1908	211	89.120 —	— —	4.002 18
1912	264	120.396 —	— —	5.214 67
1917	406	384.355 —	— —	19.123 28
1922	430	1.962.086 —	117.340 96	37.267 15
1927	699	2.788.804 —	1.014.801 63	87.607 17
1932	796	3.170.212 —	1.098.834 78	81.747 98
1937	882	6.646.575 —	1.540.617 10	138.717 94
1942	891	8.655.858 —	1.850.838 40	174.053 08

Rahastot:

Vuonna 1908	875:—
Vuonna 1942	1.443.159:—

Osuuskaupalliset järjestöt v. 1942.

OSUUSLIIKKEET.

Huolimatta monista vaikeuksista selviytyivät edistysmieliset osuusliikkeet viime vuoden aikana melko hyvin. Tavaraniukkuudesta johtuen myynti vuoden alkupuoliskolla väheni, mutta uuden sadon valmistuttua jälleen lisääntyi, niin että se vuoden lopussa oli 3 224,6 milj. mk, jossa lisäystä oli 4,9 %. Kun elinkustannusindeksi samanaikaisesti nousi 20 %, muodostui välitettyjen tavarain määrä todellisuudessa entistä pienemmäksi. Suurimpia haittoja tavaraniukkuutta lukunottamatta olivat kuljetusvaikeudet sekä kouluuntuneiden toimihenkilöiden puute, yli 50 % osuusliikkeiden rauhanaikaisista miespuolisista toimihenkilöistä ollessa asepalveluksessa. Eräitä myymälöitä ja ravintoloita jouduttiin vuoden kuluessa sulkemaan, joten myymäläin kokonaismäärä lisääntyi 95:llä, ollen lopullinen määrä 2 600. Ravintoloiden lisäys oli 33, ollen lopullinen määrä 292. Uusien jäsenten määrä oli kuluneenakin vuonna yllättävän suuri eli 34 666. Kun kuolleiden, eronneiden ja poistettujen lukumäärä oli 13 299, tuli jäsenmäärän lisäykseksi 21 367, joten lopullinen jäsenmäärä vuoden päättyessä oli 358 019.

KULUTUSOSUUSKUNTIEN KESKUSLIITTO.

Epänormaaleista oloista huolimatta on osuusliikkeiden aatteellisen keskusjärjestön Kulutusosuuskuntien Keskusliiton toiminta jatkunut tyydyttävästi. Sen johdosta, että huomattava osa miespuolisista toimihenkilöistä sekä toi-

mistosta että tuotantolaitoksista on joutunut asepalvelukseen, on työvoiman puute ollut tuntuva. Tästä huolimatta on tilintarkastus- ja neuvontatoiminta jatkunut entiseen tapaan. Valistustoiminta on samaten jatkunut sodanaikaisissa muodoissa. Sen sijaan rakennusosaston toiminta on yleisen rakennustilanteen vuoksi ollut lamassa. Samoin on ollut v. 1939 perustetun asunto-osaston laita. Kuluttajain Lehden tilaajamäärä nousi kertomusvuoden aikana 8 461:llä, ollen vuoden lopussa 196 000 vuosikertaa. Konsumentbladet'in tilaajamäärä oli vuoden lopussa 3 573, jossa lisäystä 231 vuosik., Osuusliikkeen 3 367 ja Työtoverin 9 065 vuosikertaa.

Tuotantolaitosten yhteinen tuotanto oli 20,0 milj. mk ja oli se 4,1 milj. mk eli 25,6 % suurempi kuin edellisenä vuonna. Näihinkin nousuihin on hintojen kohoaminen huomattavasti vaikuttanut.

OSUUSTUKKUKAUPPA r.l.

Osuustukkukaupan r.l. liikevaihto oli vuonna 1942 mk 1 612 129 040. Liikevaihdon vähennys edelliseen vuoteen verrattuna oli 1,2 milj. markkaa eli 0,1 %.

OTK:n omista tuotantolaitoksista lähetettyjä tuotteita laskutettiin mk 239 583 172 arvosta. Vähennys edelliseen vuoteen verrattuna oli 50,3 milj. mk eli 17,4 %.

Eri tuotantolaitosten kehitys oli seuraavanlainen:

Kahvipaahtimo lähetti viime vuonna 1 557 038 kg kahvinkorviketta ja -vastiketta. Edellisenä vuonna oli paahtimon lähettämän kahvin ja korvikkeen määrä 2 484 716 kg, joten vähennys viime vuonna oli 37,3 %. Lähetetyn kahvin ja korvikkeen raha-arvo oli 40,9 milj. mk ja oli siinä vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna 39,3 %.

Helsingin myllystä lähetettiin viime vuonna

6 498 105 kg erilaisia vehnävalmisteita, 11 553 360 kg ruis-
tuotteita, 2 458 300 kg kaurahiutaleita, 242 500 kg ohra-
valmisteita ja 2 433 535 kg rehuja eli yhteensä 23 185 800 kg,
raha-arvoltaan 102,0 milj. mk. Edellisenä vuonna oli yh-
teismäärä 27 439 469 kg ja raha-arvo 106,8 milj. mk.

Margariinitehtaalta lähetettiin 273 595 kg mar-
gariinia, raha-arvoltaan 4,6 milj. markkaa. Edellisenä
vuonna lähetettiin margariinia 1 525 977 kg ja oli lähete-
tyn määrän raha-arvo 26,1 markkaa. Raaka-aineen puut-
teessa joutui margariinitehdas olemaan seisauksissa touko-
kuusta lähtien.

Pukimon valmisteiden viime vuonna toimitetun mää-
rän raha-arvo oli 18,3 milj. markkaa. Vähennys edellisestä
vuodesta oli 21,4 %.

Neulomosta toimitettujen valmisteiden raha-arvo
oli 12,6 milj. mk, johon sisältyvät myös valtiolle toimitetut
äitiysavustuspakkaukset. Edellisenä vuonna oli toimitetun
määrän raha-arvo 16,7 milj. markkaa.

Naisten pukimo lähetti vuoden kuluessa valmistei-
tansa kauppaan 2,4 milj. mk:n arvosta. Edellisenä vuonna
oli vastaava määrä 1,3 milj. markkaa.

Vuodevaatetehtaan valmisteita lähetettiin 5,4
milj. markan arvosta. Määrässä oli lisäystä edellisestä
vuodesta 33,5 prosenttia.

Teknokemiallisesta tehtaasta lähetettyjen
tuotteiden raha-arvo oli 13,1 milj. markkaa, edellisenä
vuotena 14,7 milj. markkaa.

Tulitikkutehdas lähetti 39 157 laatikkoa à 1 000
rasiaa tulitikkuja. Tuotannon raha-arvo oli 28,5 milj. mk.
Edellisenä vuonna tehdas lähetti tulitikkuja 39 226 laatik-
koa, raha-arvoltaan 18,3 milj. markkaa.

Lihanjalostustehtaat lähettivät viime vuonna
valmisteitansa 11,1 milj. markan arvosta. Edellisenä
vuonna lähetettyjen valmisteiden raha-arvo oli samoin
11,1 milj. markkaa.

OSUUSTOIMINNALLISET VAKUUTUSLAITOKSET.

Keskinäisen Henkivakuutusyhtiö Kan-
san toiminta kehittyi poikkeuksellisista olosuhteista huo-
limatta vuonna 1942 tyydyttävästi. Uusien henkivakuu-
tusten hankinta osoitti vuoden aikana jatkuvaa lisäänty-
mistä ja saavutti vuoden lopulla jo lähes normaalivuosien
tasen. Vakuutusten lunastus muodostui paremmaksi kuin
koskaan aikaisemmin. Hankintatulos nousi viime vuoden
aikana 150,8 milj. markkaan, eli 52,2 milj. markkaa suu-
remmaksi kuin edellisenä vuonna. Vakuutettujen kuol-
leisuus muodostui tuntuvasti pienemmäksi kuin edellisenä
vuonna, mutta oli se sotakuolemantapausten vuoksi edel-
leen suuri. Vakuutusten keskeytyminen muista syistä oli
sensijaan vähäisempää kuin koskaan aikaisemmin. Henki-
vakuutuskanta kasvoi kertomusvuoden aikana 117 milj.
markalla, nousten vuoden lopussa 1 412,6 milj. markkaan.

Keskinäisen Palo- ja Tapaturmavakuu-
tusyhtiö Kansan suoraan hankkima palovakuutus-
kanta oli vuoden 1942 päättyessä 4 844,4 milj. markkaa.
Lisäys edellisestä vuodesta oli 1 068 milj. markkaa, eli suu-
rempi kuin koskaan aikaisemmin. Yhdessä saatujen jäl-
leenvakuutusten kanssa nousi koko palovakuutuskanta
vuoden 1942 lopussa 7 262,6 milj. markkaan. Palovahinkoja
sattui kuluneen vuoden aikana suoraan hankitussa kan-
nassa 196, eli 8 enemmän kuin edellisenä vuonna. Niistä
suoritettu palovakuutusten määrä oli noin 3,2 milj. mark-
kaa eli 0,8 milj. markkaa pienempi kuin edellisenä vuonna.

Yhtiön tapaturma- ja autovakuutusosastojen toiminta
kehittyi myös tyydyttävästi kuluneen vuoden aikana.

Eläkelaitos Tuen vakuutettujen luku lisääntyi
vuoden 1942 aikana 303:lla, nousten 4 588:aan. Vakuutet-
tujen vuotuinen eläkesumma kasvoi 8,1 milj. markalla,
nousten 45 milj. markkaan.

Kertomusvuoden aikana oli kysymys eläkevakuutuksen

ottamisesta harkittavana lukuisissa osuusliikkeissä. Pää-
tös liittymisestä Tuen osakkaaksi vuoden 1943 alusta on
tehty 40 osuusliikkeessä, joten Tuen osakkaina vuoden
1943 alusta on 57 osuusliikettä ja niiden keskusjärjes-
töjä, vakuutettujen toimihenkilöiden luvun noustessa noin
6 000:een.